

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Долі славний політ – в 72 рік,
Ми ступаємо з гордим Стефаника йменням!

СВЯТО РІДНОЇ АЛМА-МАТЕР

71 річниця Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

З історії виходимо, як з пущі.
Чи виведе нас стежка до зорі?
Які то нам, які часи грядущі
Відлічать невловимі дзиг'арі?

Так вже повелося, що в Україні на християнське свято Покрови, 14 жовтня, відзначають День Українського козацтва та створення Української повстанської армії, а працівники та студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – день народження свого навчального закладу. Цього року наш університет відсвяткував свою 71 річницю.

Святкування традиційно розпочалося з ранкової молитви до Покрови Пресвятої Богородиці в каплиці внутрішнього двору університету. Були присутні професорсько-викладацький склад разом з ректором Богданом Остафійчуком, студенти, запрошені гості, серед яких владика Софрон Мудрий, ЧСВВ, правлячий архієрей Івано-Франківської єпархії УГКЦ Кир Володимир (Війтишин). Владика разом із завідувачем кафедри релігієзнавства і теології філософського факультету ПНУ о. д-ром Святославом Кияком очолили молебень до Богородиці. Своім співом Богослужіння прикрасили студенти Івано-Франківської Духовної семінарії. У привітальному слові владика Володимир наголосив на важливості у важких обставинах життя прибигати під Покров Богородиці, а також не залишати на задньому плані духовне життя, що є надзвичайно важливим у будь-якому віці, а особливо в процесі пошуку життєвих орієнтирів.

На завершення урочистостей відбулося відкриття і благословення пам'ятних таблиць на честь тих викладачів, які залишили значний слід у історії університету, а саме: літературознавця Володимира Полека, економіста Степана Копчака, педагога Мирослава Стельмаховича.

У холі центрального корпусу відбулася невеличка концертна програма, підготовлена студентами Тарасом Семенишиним, Оксаною

СВЯТО РІДНОЇ АЛМА-МАТЕР

Савчук, Тетяною Гавриш. Прозвучали повстанські пісні та вірші. З привітальним словом від свого імені та від імені ректора університету Богдана Остафійчука виступила проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Ганна Карась.

У холі аудиторного корпусу владика Кир Володимир освятив картинну галерею українських гетьманів доби козацької державності. В її оформленні брали участь студенти і працівники Інституту мистецтв та Інституту історії і політології. Директор Науково-освітнього центру імені Семена Височана, генерал-отаман УК Євген Сохан наголосив на особливій важливості на даному етапі державницької національної освітньої політики, що проводить керівництво університету на чолі з ректором, польовим отаманом УК Галицько-Карпатського краю генерал-отаманом Б. Остафійчуком.

університету до всіх його інститутів.

Після обіду в актовій залі нового приміщення Інституту туризму, який знаходиться в мікрорайоні Пасічна, проходила урочиста академія, присвячена Дню університету. Була згадана історія університету від початку створення аж до сьогоднішнього дня. На святкову сцену запросили членів вченої ради університету, колишніх студентів та гостей. Першим з привітальним словом до присутніх звернувся ректор університету, професор, член-кореспондент НАНУ Богдан Остафійчук: «14 жовтня – це насправді наш день. Ми відкрили пам'ятні дошки людям, які зробили великий вклад і увійшли в історію нашого університету. Нам насправді важлива кожна цеглинка цієї історії, щоб продовжувати нові надбавки, рости і міцнішати з кожним

ву, Оресту Іванишину, колишньому випускнику нашого університету, послу з особливих доручень МЗС України Михайлу Бродовичу.

Були нагороджені кращі академічні групи Прикарпатського національного університету. Перше місце зайняли студенти фізико-математичного факультету, друге – Інституту історії і політології, третє – Педагогічного інституту.

Відтак відбулася молодіжна акція «Я люблю Прикарпатський університет», під час якої студенти взяли участь в урочистому поході, пронісши посвячений владикою Володимиром Війтишиним прапор Прикарпатського національного

роком...»

З привітальним словом виступили колишні ректори університету Віталій Кононенко, Олександр Устенко, депутат обласної ради Роман Зварич та ін. Зачитали листівки від гетьмана України та українського козацтва.

Наказом ректора університету звання Почесного професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника було присвоєно доктору юридичних наук Володимиру Луцю. Звання Почесного доктора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника присвоєно письменнику, члену НСПУ, Героєві України Роману Іванчику, докторам технічних наук Миколі Яковле-

Надзвичайно захоплюючою і змістовною була програма святкового концерту, присвяченого 71-й річниці нашого університету. На сцені виступили ансамбль танцю «Дивоцвіт», ансамбль скрипалів Педагогічного інституту, дует акордеоністів «Концертино», ансамбль скрипалів Інституту мистецтв, гурт саксофоністів під керівництвом Олександра Мельника. Звучали пісні у виконанні народного артиста України Володимира Піруса, студентки Юридичного інституту Надії Шикиряк, народного вокального ансамблю «Гуцулочка». Запальні і яскраві музичні твори дарував народний інструментальний ансамбль «Усмішка».

Леся Палагіцька

Скит Манявський: до 400-річчя заснування

29 – 30 вересня 2011 р. Інститут історії і політології, Інститут історії, етнології і археології Карпат спільно з Івано-Франківською єпархією УПЦ КП провели Міжнародну наукову конференцію «Скит Манявський у духовному і культурному житті України та зарубіжжя: до 400-річчя заснування».

29 вересня 2011 р. в актовій залі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулося відкриття наукової конференції та її пленарне засідання.

Зі вступним словом виступив ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Богдан Остафійчук, який у своєму виступі зазначив: «Університет багато зробив для того, щоб відкрити невідомі сторінки про Скит Манявський... Наші експедиції були в Румунії та Греції, і дуже позитивно, що працівники церкви і університету працюють разом. Щоб нам ніхто не сказав, що ми дурні і темні гучули. Ми маємо давню історію! І про це буде сказано тут».

Із вітальним словом до присутніх учасників заходу звернувся міський голова Івано-Франківська Віктор Анушкевичус. Він наголосив на важливості вивчення місцевих історико-культурних пам'яток, які протягом радянського періоду історії України не досліджувалися, але старанно нищилися. Також міський голова висловив подяку Прикарпатському національному університету і всім свідомим громадянам, які постійно піднімають питання про нашу історію. З цього приводу мер зазначив: «Сьогодні в рамках наукової дискусії буде досліджений 400-літній пласт історії Манявського Скиту – видатної історико-культурної пам'ятки, яка дійшла до наших днів і зберігає багато таємниць. Ні австрійська, ні польська, ні радянська влада не були зацікавлені в дослідженні Манявського Скиту. Коли приїжджаєш сюди, то відчуваєш надзвичайну намоленість і потужну духовність цього місця. Історикам сьогодні доведеться багато працювати, щоб відкрити не один пласт, який потребує дослідження. Нам нав'язували чужих героїв, а тих, хто були справжніми героями, як Виговський, представляли зрадниками. Завдання історичної науки – подати народу правду. Коли кожен українець буде знати правдиву історію держави, тоді ми збудуємо таке майбутнє, за яке боролися наші герої».

З доповідями на пленарному засіданні виступили провідний співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського Національної академії наук, доктор філософських наук, професор України Дмитро Степовик; директор Інституту історії і політології, доктор історичних наук, професор Микола Кугутяк; архієпископ Івано-Франківський і Галицький, настоятель Христо-Воздвиженського чоловічого монастиря Іоасаф; завідувач кафедри релігієзнавства і теології ПНУ, доктор теології, доктор

філософських наук, професор о. Святослав Кияк; провідний співробітник науково-дослідного Інституту історії, етнології і археології Карпат, доктор історичних наук, професор Петро Сіреджук; завідувач кафедри всесвітньої історії Інституту історії і політології, доктор історичних наук, професор Олег Жерноклеєв; директор Інституту туризму, доктор історичних наук, професор Володимир Величкий; доцент кафедри етнології і археології Інституту історії і політології, кандидат історичних наук Богдан Томечук; директор ДП «Культурна спадщина» Інституту археології НАН України, керівник Прикарпатської археологічної експедиції Василь Романець та архітектор Олександр Линда.

Директор Інституту історії і політології, професор Микола Кугутяк наголосив: «Увага до Великого Скиту визначалася його роллю і місцем у історії української церкви XVII – XVIII ст., духо-

вним подвигом манявських праведників, який викликав подив та інтерес інших народів, 400-літнім ювілеєм Великого Скиту. Історія Манявського Скиту є унікальним явищем історії, культури, мистецтва, українського духу». Він зазначив, що в Манявському Скиті проведена значна історико-археологічна робота. Проте «на сьогодні залишається не виявлений цвинтар монастиря, де були поховані визначні особистості. Історичні документи вказують про гетьмана І. Виговського. Потребують обстеження льохи оборонної вежі і вежі-скарбниці». Більше того, за словами науковця, «потребують перевірки цілий ряд робочих гіпотез, пов'язаних з діяльністю Великого Скиту, зокрема детальніше вивчення історії Угорницького монастиря, Товмачицького, Коломийського, Мамаївцівського (Чернівецька область), Сучавського (Румунія), які були в безпосередньому підпорядкуванні Манявсь-

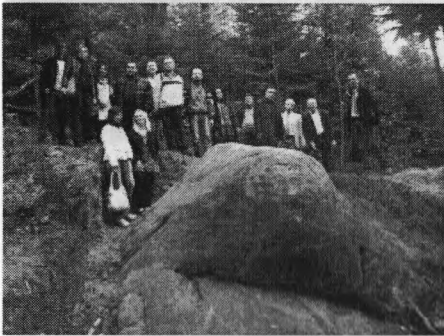

ФОРУМ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

кому Скиту». Тому на сьогодні «триває пошук архівних документів і матеріалів, пов'язаних з різними напрямками діяльності Великого Скиту і зв'язків із Наддніпрянщиною».

Архієпископ Івано-Франківський і Галицький Іоасаф виступив з доповіддю «Відродження Манявського Скиту в незалежній Україні». У доповіді владика проаналізував минуле та сучасне монастиря в історичному контексті, наголосив на духовній ролі, яку відіграв Великоскитський монастир у житті Православної Церкви, українського народу та нашої держави. Також він зазначив, що досягнуто і над чим потрібно працювати для відродження святині. На закінчення своєї доповіді архієпископ Іоасаф закликав на всіх учасників конференції Божого благословення і побажав їм успіхів та плідної праці.

Після закінчення першої частини пленарного засідання відбулася презентація двотомної монографії «Старожитності Гуцульщини», яка стала результатом п'ятирічних плідних історико-археологічних експедицій наукових співробітників Інституту історії, етнології і археології Карпат.

30 вересня 2011 року, на другий день роботи конференції, у Хресто-Воздвиженському Манявському монастирі відбулися секційні засідання: «Історія та археологія Манявського Скиту» та «Духовна і культурна спадщина Великого Скиту». Були жваві дискусії, в яких брали участь як науковці, так і братія монастиря.

Для учасників конференції проведено екскурсія монастирем. Вони відвідали Блаженний камінь та ознайомилися з реставраційними роботами на Спасо-Преображенському Скиті.

На закінчення конференції проведено круглий стіл, за яким учасниками були висловлені рекомендації щодо історико-археологічного дослідження Скиту, підведені підсумки роботи та прийнята відповідна ухвала.

Архієпископ Іоасаф висловив щире подяку професору Миколі Кугутяку та всім науковцям, які брали участь у конференції, за її організацію та проведення. Владика наголосив, що в історії Манявського монастиря криється ще багато невідомого та цікавого, а такі дослідження є і будуть актуальними.

**Петро Костючок,
Христина Мартинюк**

6 жовтня в актовій залі Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника відбулося пленарне засідання XII Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Освітнянське краєзнавство: досвід, проблеми, перспективи», присвяченої 200-річчю від дня народження українських просвітителів Івана Вагилевича та Маркіяна Шашкевича.

На свій форум зібралися краєзнавці з усіх областей України. Були гості з Білорусі та Росії, онук Івана Франка – Роланд Тарасович. Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять голови Національної спілки краєзнавців України, завідувача відділу регіональних проблем історії України Інституту історії України НАНУ, академіка НАНУ, Героя України Петра Тимофійовича Тронька.

Конференцію відкрив голова обласної організації НСКУ, директор обласного Державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, заслужений працівник освіти України М. Косило. Від імені ректорату Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника присутніх привітав член НСКУ, про ректор з наукової роботи університету, доктор хімічних наук, професор І. Миронюк. Від імені земляків Івана Вагилевича з вітальним словом до краєзнавців звернувся голова Рожнятівської районної держадміністрації М. Філіпович.

З доповідями виступили заступник директора Інституту історії України НАН України, в. о. голови НСКУ, член-кореспондент НАНУ О. Рєєнт та голова обласної організації НСКУ М. Косило. Про розвиток краєзнавства в Білорусі розповів доцент Вітебського університету М. Пивовар, а в Росії – професор Володимирського філіалу Російської академії народного господарства та державної служби А. Тихонов. Обое відзначили, що розвиток краєзнавства в Україні має великі можливості.

З повідомленнями виступили директор Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника М. Кугутяк та заступник директора національного заповідника «Хортиця» Т.

Лисенко. На закінчення пленарного засідання в. о. голови НСКУ, професор О. Рєєнт вручив свідоцтва Почесного члена НСКУ та грамоти НСКУ кращим активістам обласної організації.

Після обіду розпочалася секційна робота. Працювали секції «Теоретико-методологічні засади освітянського краєзнавства», «Краєзнавча робота в дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних і професійно-технічних навчальних закладах», «Краєзнавство у вищій школі», «Турристичне краєзнавство в освітній галузі», «Освітнянське краєзнавство в особах». Окремо працювали секція «Краєзнавство Прикарпаття: історія і сучасність (до 20-річчя Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України)» та круглий стіл «І. Вагилевич та М. Шашкевич – видатні діячі українського національного відродження XIX ст.», в яких взяла участь відомі краєзнавці Івано-Франківської та інших областей України.

Після секційних занять підвели підсумки, керівники секцій оголосили пропозиції, висловлені учасниками конференції. Ввечері краєзнавці мали змогу переглянути театральну виставу за твором Марії Матіос «Нація» в постановці Івано-Франківського академічного театру імені Івана Франка та зустрітися з автором цього твору.

Після вистави краєзнавець Михайло Головатий провів для гостей екскурсію вечірнім Івано-Франківськом. Гості були в захопленні.

Наступного дня учасники конференції відвідали Національний заповідник «Давній Галич», де відбувся науково-методичний семінар «Історико-культурна спадщина у вихованні молодого покоління».

Після обіду гості поїхали в село Старий Угринів Калуського району, де познайомилися з експозицією Історико-меморіального музею Степана Бандери.

Під час конференції краєзнавці обмінювалися досвідом роботи, краєзнавчою літературою, адресами. Розіхалися з гарними враженнями про наш край та його людей.

Юрій Угорчак

Налагодження партнерських зв'язків

6-7 жовтня 2011 року в конференц-залі готелю «Станіславів» відбувся Технічний семінар для українських науково-дослідних організацій у сфері енергетики. Метою семінару було обговорення технічного змісту можливого співробітництва, налагодження зв'язків з потенційними партнерами та подальше формування європейських консорціумів для участі в проектах РП7.

Організаторами семінару виступили:

- проект ЄС «Офіс спільної підтримки інтеграції України до європейського дослідницького простору» (JSO-ERA);
- Національний контактний пункт РП7 в Україні (НІП);
- Національний контактний пункт РП7 в Україні за напрямком «Енергетика»;
- Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Це проведений вже другий захід (пе-

Президія відкриття семінару (зліва направо): Вадим Козленко – перший заступник начальника головного управління, начальник управління паливно-енергетичного комплексу, ефективного використання енергетичних і мінерально-сировинних ресурсів Івано-Франківської ОДА; доктор Александер Баковські – керівник експертів проекту JSO-ERA / Національний контактний пункт РП7 у Польщі; професор Ігор Цепенда – проректор з міжнародного співробітництва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Любомир Никуруй – представник Національного контактного пункту РП7 ЄС «Наноматеріали» (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника).

рший семінар відбувся восени минулого року) в Івано-Франківську, який присвячений Сьомій Рамковій Програмі. 2010 року запрошені європейські експерти відкривали для прикарпатців можливість РП7.

Сьома Рамкова Програма з досліджень, технологічного розвитку та демонстраційних заходів є основним інструментом Європейського Союзу з фінансування досліджень. Понад 54 млрд. євро програми, що розрахована на 7 років (2007–2013), спрямовують на підтримку досліджень, технологічний розвиток і демонстраційну діяльність. РП7 стала результатом багаторічних консультацій з представниками дослідницької спільноти, наукових організацій та інституцій, відповідальних за прийняття рішень, а також інших зацікавлених сторін.

Найбільша частка бюджету РП7 (32

млрд. євро) передбачена на фінансування дослідницьких проектів за напрямком «Співробітництво» (Cooperation). На фундаментальні дослідження виділено 7,5 млрд. євро, 4,75 млрд. припадає на фінансування програми «Люди» (People), 4 млрд. – на програму «Можливості» (Capacities) і 2,7 млрд. – на програму «Євроатом» (Euratom).

Участь у РП7 є відкритою для широкого кола організацій та окремих осіб. Університети, дослідницькі центри, мультинаціональні корпорації, підприємства малого і середнього бізнесу, державні органи влади, фінансові структури, навіть окремі дослідники мають можливість взяти участь у РП7.

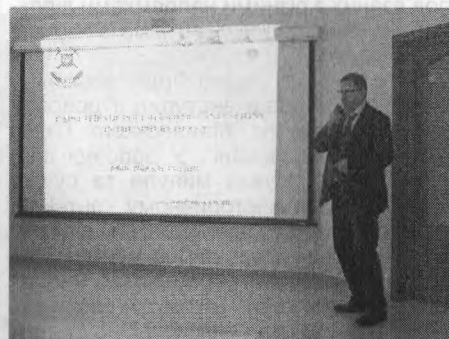
Із 2009 року, паралельно з діяльністю Національного інформаційного Центру України щодо співпраці з ЄС у сфері науки і технологій, в Україні розпочав роботу проект, фінансований європейською Комісією «Офіс спільної підтримки (ОСП) інтеграції України до європейського дослідницького простору».

Загальною метою проекту є сприяння інтеграції України в європейський дослідницький простір.

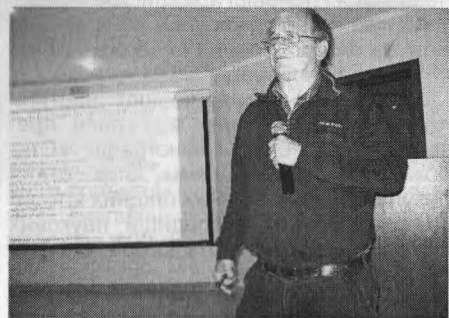
У рамках своєї діяльності ОСП організовує інформаційні дні, семінари, конференції для потенційних учасників РП7 з України для підвищення їх обізнаності зі структурою наукових та дослідницьких програм ЄС, ефективного пошуку партнерів із держав, членів ЄС та асоційованих членів, кращого розуміння правових і фінансових аспектів таких програм.

У рамках Технічного семінару для українських науково-дослідних організацій у сфері енергетики зі своїми доповідями виступили:

- РП7 ЄС: можливості для України (Александер Баковські, проект JSO-ERA, Польща);
- Програма РП7 за напрямком «Енергетика» (Сергій Герасимчук, Тематичний експерт проекту JSO-ERA);
- Презентація проектної пропозиції РП7 щодо збереження та ефективного використання енергії (доктор Артур Праховнік, директор Інституту енергозбереження та енергоменеджменту);
- Презентація проектної пропозиції

Виступ Адама Войцички

Виступ Ганса Брюйнінга

РП7 щодо скорочення викидів CO₂ в промислових регіонах України (доктор Микола Шеставін, Донецький національний університет);

– Презентація проектних пропозицій РП7 щодо поглинання та утримання CO₂ (Ганс Брюйнінг, університет Дельт, Нідерланди);

– Діяльність НКП РП7 ЄС «Енергія» (Назарій Тацакович, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу);

– Регіональні програми енергозбереження в Україні та співпраця з країнами ЄС (Іван Кульчицький, експерт проекту JSO-ERA);

– Можливості польських дослідницьких організацій в області CCS (зменшення викидів CO₂) (Адам Войцички, Національний дослідницький інститут, Польща).

Загалом цю подію відвідало 72 представники органів влади, науки, малого та середнього бізнесу. Кожен з учасників мав змогу поспілкуватися з експертами в межах організованих круглих столів і обговорити власні ідеї та перспективи своєї участі в проектах РП7.

Детальнішу інформацію про конкурсні проекти в рамках програм РП7 можна дізнатися в представника Регіонального контактного пункту РП7 проекту ОСП Любомира Никуруя за контактними тел.: +380 95 6991785, E-mail: lyubomyr.nykuryy@gmail.com, <http://sciense.pu.if.ua/fp7>.

Роман Дзумедзей,
прес-секретар
фізико-технічного факультету

II Султанівські читання

21-22 жовтня 2011 року на базі Інституту філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «II Султанівські читання: Актуальні проблеми викладання літератури в середній та вищій школі». Конференція присвячена пам'яті знаного на Прикарпатті методиста, культуролога та поета Юрія Ібрагімовича Султанова (1948-2003).

21 жовтня відбулося пленарне засідання, круглий стіл з учителями області, презентація науково-практичної літератури і робота в секціях.

22 жовтня робота конференції продовжилася в Коломії з покладання квітів до могили Юрія Султанова. Далі робота тривала в Коломийському педагогічному коледжі і математично-природничому ліцеї.

З доповідями на пленарному засіданні виступили учні Юрія Султанова – представники Центру, Сходу і Заходу "МезоЄвразія" доктор філологічних наук, професор Ігор Козлик та кандидат філософських наук Олег Гуцуляк. А з доповідями на секційних засіданнях – доктор педагогічних наук, професор

Оксана Мариновська, доктор філологічних наук, професор Наталія Мафтин, кандидат філологічних наук Олена Тереховська, кандидат філологічних наук Іванна Девдюк, кандидат філологічних наук Світлана Коршунова, кандидат філологічних наук Алла Мартинець, кандидат філологічних наук Ольга Лазарович, кандидат філологічних наук, професор Микола Лесюк, кандидат філологічних наук Ярослав Мельник, кандидат філологічних наук, професор Юрій Ковбасенко та ін.

Професор Марко Теплинський у зв'язку зі станом здоров'я не зміг взяти участь у конференції. Проте його слова дійшли до широкої аудиторії завдяки Ігорю Козлику. Марко Веніамінович зосереджує нашу увагу на тому, що знаний методист опікувався складними питаннями викладання зарубіжної літератури в школі, є автором підручника «Зарубіжна література. Хрестоматія. 5 клас», який став згодом стабільним і отримав всеукраїнське визнання, пропагував принцип синтезу культур. Професор Теплинський зауважує, що як людина великої життєвої та творчої енергії, Юрій Султанов для багатьох з нас був і залишиться прикладом відданості ідеї, професії вчителя літератури. Таким він і залишиться в пам'яті тих, хто мав щастя працювати, спілкуватися з ним, читати його книги і статті, слухати його неповторну манеру декламації віршів...

Наукова конференція у своїх стінах приймала важливого гостя з Києва —

президента Української асоціації викладання зарубіжної літератури (УАВЗЛ), кандидата філологічних наук, завідувача кафедри теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, професора кафедри Юрія Ковбасенка (автор підручників-переможців всеукраїнських конкурсів (2005, 2006) із зарубіжної літератури для 5–10 класів 12-річної школи). Юрій Іванович на науково-практичній конференції відкривав питання про формування нового літературного канону в Україні, розглядав та зіставляв з аудиторією два типи програм (змісту й результату).

На вшанування пам'яті Юрія Султанова від учасників конференції звучали численні ідеї стосовно системного підходу та використання досвіду і розробок цієї великої людини. Також було запропоновано створити сайт на його честь, щоб розширити аудиторію методологічних читань.

Юля Коробчук,
студентка Інституту філології

ВОНИ СТОЯТЬ НА СТОРОЖІ ЗАКОНІВ

Відзначення професійного свята – Дня юриста

14 років тому в календарі України з'явилося професійне свято всіх, хто стоїть на варті верховенства закону, утвердження та забезпечення демократичних прав і свобод людей, – День юриста, який відзначають 8 жовтня.

Традиційно, яскраво та насичено відбулося його святкування в передовому виші Західної України – Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Хоча саме свято припало на вихідний день і всі заплановані урочистості проводили в четвер та п'ятницю, але і студенти, і викладачі сповна відчули його дух.

Розпочалося святкування з презентації оновленої версії студентської газети «Юрфакти ПЛЮС». Далі було цікаве дійство – посвята першокурсників, які присягли на вірність своїй alma-mater,

урочисто пообіцявши добре виконувати свої обов'язки.

Не могло минути свято і без вітального слова головного наставника всіх студентів і викладачів Юридичного інституту – директора інституту, д.ю.н., професора Валентини Васильєвої, яка нагородила найкращих представників студентського самоврядування, студентів, які активно займаються науковою,

спортивною і творчою діяльністю. Адже кожне досягнення повинно бути помічним і заохоченим.

Відбувся також уже звичний брей-нринг між командами з різних курсів, під час якого (як завжди) панувала дружня й весела атмосфера та зовсім не

відчувався дух суперництва. А виграла команда четвертого курсу, яка складалася виключно з дівчат. Це, до речі, вже стало традицією.

Але найповніше атмосферу свята можна було відчути в актовій залі університету. Саме там відбувався урочистий концерт з нагоди Дня юриста. Були

запрошені ректор, проректори, колеги з інших інститутів та факультетів, колишні випускники, викладачі, студенти, а також усі, хто причетний до професії юриста.

У рамках святкування відзначено

грамотами кращих працівників і кращих студентів Юридичного інституту та Юридичного коледжу. Водночас юриди-

чна компанія «Moris Group», яка тісно співпрацює з Юридичним інститутом, теж відзначила кращих студентів інституту.

Під час святкування відбулася презентація збірки поезій та есеїв студентів і викладачів Юридичного інституту, упорядником якої була викладач інституту Юлія Кернякевич. Збірка є першою літературною ластівкою і добрим початком традиції творити прекрасне.

Поміж численними привітаннями, щирими словами, сказаними на адресу Юридичного інституту та юристів, лунали співи, запальні і повільні ліричні танці. Усі присутні мали змогу переко-

натися, що юрист – це всесторонньо розвинена особистість, яка не тільки знає букву і дух закону, але й танцює, співає, проявляє себе в акторській майстерності.

Відзначився концерт і запрошеними гостями, серед яких були лауреат всеукраїнських, міжнародних естрадних та академічних конкурсів і фестивалів Олег Чигер, народний артист України Степан Гіга та його син – Степан Гіга-молодший. Останні, до речі, також є студентами Юридичного інституту, тому не могли втратити можливість виступити на святковому концерті та привітати всіх викладачів і студентів.

Юлія Кернякевич,
викладач Юридичного інституту

НАШІ ГОСТІ

Знайомство з відомим ученим

25 жовтня провідний науковий співробітник Інституту фізики НАН України, доктор фізико-математичних наук, віцепрезидент Українського фізичного товариства Василь Шендеровський приїхав з візитом у Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. Він презентував третій том своєї книги про українських учених «Нехай не гасне світ науки».

Зі вступними словами виступили професор Дмитро Фрейк і доцент Петро Арсенич, представивши гостя та наголосивши на важливості присутності такої відомої особи в нашому університеті. Шендеровський автор 400 наукових та науково-публіцистичних праць, монографій у галузі фізики і гуманітарних питань. Також він є ініціатором створення, фундатором і керівником Міжнародного інституту фізики НАН України. І ми неймовірно раді з на-

лауреатів Нобелівської премії – українців. Свого часу вони були змушені емігрувати до інших країн. Згодом їх визнав увесь світ, але на рідній батьківщині про них нічого не відомо. Ось лише кілька «наших» нобелістів: Ілля Мечников, Роалд Хофман, Саймон Кузнець, Петро Капиця, Лев Ландау, Георгій Харпак... Скажімо, один із найвидатніших генетиків Ервін Чаргафф родом із Чернівців. А в історію світової науки ввійшов тому, що вперше отримав у чистому вигляді ДНК і відкрив таємницю гена спадковості. Це відкриття назвали «правилом Чаргаффа». І хоча воно було варте Нобелівської премії, але, на жаль, її отримали інші.

Василь Шендеровський зміг повернути Україні ім'я одного з найгеніальніших учених кінця XIX початку XX століття – Івана Пулюя. Небагатьом відомо, що насправді X-промені, які відкрив Рентген і які пізніше назвали його іменем, насправді відкрив і пояснив їхню природу Пулюй. Він же створив першу в Європі кафедру електротехніки, побудував трамвай, удосконалив телефон.

Четверо генеральних конструкторів радянських ракетно-космічних систем, завдяки яким уперше у світі запустили штучний супутник Землі і космічний корабель з людиною на борту, теж були українцями. Це Сергій Корольов, Михайло Янгель, Володимир Чоломей і Валентин Глушко.

У Ташкенті засновано

Музей електронного телебачення імені Бориса Грабовського, а ми про нього нічого не знаємо. Хоча син відомого українського поета Павла Грабовського причетний до винаходу телевізора. Завдяки йому з'явилося електронне телебачення.

І це тільки невелика частина того, про що говорив учений. Було згадано чимало імен, розказано багато історій з їхнього життя, наукових та історичних даних.

Студенти слухали, затамувавши подих. І це не дивно, адже Шендеровський розповідав настільки цікаво, що не слухати його було просто неможливо. Він – це жива енциклопедія і навіть більше, бо інформацію, яку ми мали честь прослухати, не знайдеш у жодній енциклопедії.

Василь Шендеровський каже, що не може стояти осторонь тих подій, які зараз відбуваються в державі: «З тим «сьогоднішнім керівництвом» можна і заплутатися. Людям нав'язали хворобу – амнезію. Не знаємо багатьох визначних людей. І не хочемо знати. Соромимося держави, в якій живемо. А цього робити якраз не можна».

Щирий український патріот радить не забувати історію та дбати про свою духо-

вність, розвиток. Науковець переконаний, що більшість світових винаходів завдячують розуму людей, яких народила українська земля. «Не дарма Пулюй говорив, що найцінніше в кожного народу – це розум. Він уособлював цей розум із силлю і казав, що якщо ця сіль вся звітріє, то нічим буде солити. І оце ми повинні пам'ятати», – додав професор.

За роки діяльності МЕБф за участю професора Василя Шендеровського створено п'ять відеофільмів: «120 років Чернівецькому університету» (1995), «Іван Пулюй. Повернення» (1995), «Олександр Смакула», (2006), «Данило Заболотний» (2006), «Іван Борковський» (2007). Тож наприкінці зустрічі було показано фільм ученого «Смакула. Історія одного відкриття», в якому розповідається про нелегке життя українського фізика, винахідника антирефлексійного покриття лінз, яке використовували під час Другої світової війни.

Після перегляду фільму професор подякував усім за увагу, ще раз зазначивши, що йому приємно було бачити стільки зацікавлених обличч у залі. І наголосив на тому, що потрібно любити і берегти рідну землю, саме вона дає нам силу і наснагу працювати над собою, бо «нам конче потрібні люди, які б керували цією державою. У вас є гарне коріння – діди, які боролися за цю землю. Тож хай вам щастить!»

Юлія Гомеляк

годи послухати цього надзвичайного вченого.

Пан Василь, окрім того, що відомий фізик, займається пошуком забутих імен українських учених. Вже сім років у ефірі Першого каналу Національної радіокомпанії України не виходить науково-популярна передача «Нехай не гасне світ науки», де впродовж п'яти років Василь Шендеровський розповідав про українських учених, педагогів, інженерів, котрі мали вагомий вплив на розвиток та науково-технічний прогрес, однак на Україні були майже невідомі. Він видав книгу у двох томах «Нехай не гасне світ науки», а тепер вийшов третій том цього видання, з презентацією якого і приїхав до нас професор.

Актова зала переповнена студентами, які після закінчення пар з радістю прийшли послухати цю непересічну людину. А послухати й справді було що.

Пан Василь із захопленням розповідав про славі постаті української науки. Він наголосив на тому, що найбільші винаходи у світі зробили люди, яких народила українська земля. Можна назвати з півдюрини

НАДХОДЖЕННЯ НОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Література, яка надійшла у фонди бібліотеки в третьому кварталі 2011 року

1. 63.3(4Укр)6-8
Б 90 Булачек, В.
Юліан Романчук : громадсько-політична діяльність (1842-1932)[Текст]: монографія / Володимир Булачек. – Львів, 2011. – 176 с. – 25,00 кільк.прим.: 1 (Іст. – 1)
2. 63.3(4Рос)я73
В 54 Вітенко, М. Д.
Історія Росії [Текст]: навч.-метод. посіб. для студ., які навч. за спец. "Історія" (заочна форма навчання) / Микола Дмитрович Вітенко. – Ів.-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2011. – 92 с. – 15,00, кільк. прим.: 10 (КХ. – 1, Іст. – 4, Коломия. – 5)
3. 63.3(4Рос)я73
В 54 Вітенко, М. Д.
Історія Росії від найдавніших часів до наших днів [Текст]: навч.-метод. посіб. для студ., які навчаються за спец. "Російська мова та література" / Микола Дмитрович Вітенко. – Ів.-Франківськ : Прикарпатського нац ун-ту ім. В. Стефаника, 2011. – 92 с. – 15,00, кільк. прим.: 10 (КХ. – 6, Іст. – 4)
4. 63.3(0)6я73
В 54 Вітенко, М. Д.
Історія Центрально-Східної Європи (XX - початок XXI ст.) [Текст]: навч.-метод. посіб. для студ., які навч. за спец. "Історія" (заочна форма навчання) / Микола Дмитрович Вітенко. – Ів.-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2011. – 92 с. – 15,00, кільк. прим.: 10 (КХ. – 1, Іст. – 4, Коломия. – 5)
5. 63.3(4Укр)52
К 47 Клапчук, В. М.
Лісове та мисливське господарство Галичини [Текст]: монографія / Володимир Михайлович Клапчук, О. Р. Проців. – Ів.-Франківськ : Фоліант, 2011. – 432 с. – 50,00, кільк. прим.: 8 (Туризм. – 5, КХ. – 1, Іст. – 2)
6. 65.26я73
К 84 Крупка, М. І.
Банківські операції [Текст]: підручник / Михайло Іванович Крупка, Є. М. Андрушак, Н. Г. Пайтра. – Рек. МОН. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 312 с. – 31,00, кільк. прим.: 1 (ЕК. – 1)
7. 65.052я73
Л 33 Лень, В. С.
Фінансовий облік [Текст]: навчальний облік / Василь Степанович Лень. – Рек. МОН. – К. : ВЦ "Академія", 2011. – 608 с. – (Альма-матер). – 80,00, кільк. прим.: 16 (КХ. – 12, ЕК. – 3, Гурт№5. – 1)
8. 74в55
Б 17 Базалук, О. О.
Філософія освіти [Текст]: навчально-методичний посібник. / Олег Олександрович Базалук, Н. Ф. Юхименко. – Рек. МОН. – К. : Кондор, 2011. – 164 с. – 48,00
9. 74.268.1Укр
О 76 Остапенко, Н. М.
Технологія сучасного уроку рідної мови [Текст]: навчальний посібник. / Наталя Миколаївна Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – Рек. МОН. – К. : ВЦ "Академія", 2011. – 248 с. – (Альма-матер). – 40,00, кільк. прим.: 16 (КХ. – 13, ЗагЧЗ. – 2, Гурт№5. – 1)
10. 74.262.214
С 54 Собкович, Р. І.
Деякі методи розв'язування задач з параметрами [Текст]: посібник для вчителів / Роман Іванович Собкович, Н. В. Кульчицька. – Ів.-Франківськ : ОІППО, 2011. – 116 с. – 15,00, кільк. прим.: 5 (КХ. – 1, ЕК. – 4)
11. 74.04я73
Т 99 Тягур, Р. С.
Менеджмент в освіті [Текст]: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів / Роман Степанович Тягур. – Ів.-Франківськ : Віктор Дяків, 2011. – 437 с. – 50,00, кільк. прим.: 8 (КХ. – 3, ЕК. – 2, ЗагЧЗ. – 1, Педагог. – 2)
12. 74.262.23
М 54 Методика навчання фізики у старшій школі [Текст]: навчальний посібник. / за ред. Савченко В. Ф. – Рек. МОН. – К. : ВЦ "Академія", 2011. – 296 с. – (Альма-матер). – 45,00, кільк. прим.: 14 (КХ. – 11, ЕК. – 2, Гурт№5. – 1)
13. 66.4(4Укр)я73
Ч 37 Чекаленко, Л. Д.
Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів) [Текст]: підручник. / Людмила Дмитрівна Чекаленко. – 2 вид. – К. : Кондор, 2011. – 290 с. – 62,00, кільк. прим.: 11 (КХ. – 7, Іст. – 3)
14. 66.49я2
У 45 Український дипломатичний словник [Текст]: за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. – К. : Знання, 2011. – 495 с. – 270,00, кільк. прим.: 6 (Бібл. – 1, Іст. – 2, КХ. – 2, Гурт№5. – 1)
15. 67.0
А 66 Андрушко, А. В.
Геронтологічна злочинність: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання [Текст]: монографія / Андрій Васильович Андрушко ; за ред. док.юрид. наук, проф. В. М. Поповича. – Ужгород : Поліграфцентр "Ліра", 2011. – 248 с. – Автограф. – 20,00, кільк. прим.: 1 (Юр. – 1)
16. 67.5я73
А 72 Антонович, М.
Міжнародне право [Текст]: навчальний посібник / Мирослава Антонович. – Рек. МОН. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 384 с. – 41,65, кільк. прим.: 3 (КХ. – 1, Юр. – 2)
17. 67.0я73
Б 77 Бойко, І. С.
Порівняльне правознавство [Текст]: навч. посіб. / Інна Семенівна Бойко, Б. В. Бабін. – 2-ге вид., випр. та доп. Рек. МОН. – Одеса : Фенікс, 2011. – 152 с. – 18,00, кільк. прим.: 1 (Юр. – 1)
18. 67.9(4Укр)300
Г 61 Головін, А. С.
Захист прав і свобод людини і громадянина при здійсненні правосуддя в рішеннях Конституційного Суду України [Текст] / Анатолій Сергійович Головін. – К. : Логос, 2011. – 307 с. – 30,00, кільк. прим.: 1 (Юр. – 1)
19. 67.9(4Укр)Зя73
К 95 Кухарев, О. Є.
Спадкове право України [Текст]: навчально-практичний посібник / Олександр Євгенович Кухарев. – К. : Алерта; ЦУЛ, 2011. – 222 с. – 74,80, кільк. прим.: 3 (КХ. – 1, Юр. – 2)
20. 67.9(4Укр)7я73
М 69 Михайленко, О. Р.
Прокуратура України [Текст]: підручник / Олександр Романович Михайленко. – 2-е видання, переробл. і допов.; Рек. МОН. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 336 с. – 24,00, кільк. прим.: 3 (КХ. – 1, Юр. – 2)
21. 67.9(4Укр)Зя73
Р 70 Ромовська, З. В.
Українське цивільне право. Право власності [Текст]: підручник / Зорислава Василівна Ромовська. – Рек. МОН. – К. : Алерта; ЦУЛ, 2011. – 246 с. – 95,00, кільк. прим.: 3 (КХ. – 1, Юр. – 2)
22. 67.62я73
К 82 Криміналістика. Академічний курс [Текст]: підручник / Бояров В. І., Варфоломеєва Т. В. та інш. – Рек. МОН. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 504 с. – 54,40, кільк. прим.: 5 (КХ. – 2, Юр. – 3)
23. 67.9(4Укр)3
П 44 Податковий кодекс України [Текст]. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 496 с. – 40,80, кільк. прим.: 3 (КХ. – 2, Юр. – 1)
24. 81.2Лат-923
Г 94 Гуменюк, Ж. Г.
Латинська мова [Текст]: навч. посіб. для студ. гуманітарних факул. / Ж. Г. Гуменюк, Т. В. Сторчова. – 3-тє вид., переробл. Рек. МОН. – К. : Кондор, 2011. – 340 с. – 52,25, кільк. прим.: 5 (КХ. – 3, ЗагЧЗ. – 2)
25. 81.2Англ-923
Ж 72 Жилко, Н. М.
Англійська мова: вправи з граматики [Текст]: навчальний посібник. / Нонна Миколаївна Жилко, Л. С. Панова. – Рек. МОН. – К. : ВЦ "Академія", 2011. – 304 с. – (Альма-матер). – 45,00, кільк. прим.: 16 (КХ. – 15, ЗагЧЗ. – 1)
26. 81.2Англ-4
Д 46 Ділова лексика : англо-український, українсько-англійський словник [Текст] / уклад.: О. М. Акмалдінова, С. С. Кіраль, О. О. Письменна. – Рек. МОН. – К. : ВЦ "Академія", 2011. – 296 с. – (Nota bene). – 48,00, кільк. прим.: 19 (Бібл. – 1, КХ. – 14, ЗагЧЗ. – 1, Гурт№5. – 1, ЕК. – 1, Науковий. – 1)

Продовження в наступному номері...

ГОРИ КЛИЧУТЬ СИЛЬНИХ І СМІЛИВИХ

Підкорено ще одну вершину

Наприкінці вересня навчальні будні Коломийського інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника поживила неординарна подія. Суботнього ранку, 24 вересня, викладачі та студенти нашого закладу вирушили на підкорення найвищої вершини Українських Карпат – Говерли. Цей символічний захід було приурочено до відзначення відразу кількох урочистих свят, які вшановує Україна в ці дні, – Дня працівників фізичної культури і спорту та Дня працівників освіти. До підготовки майбутніх фахівців цих почесних професій має безпосереднє відношення наш навчальний заклад. Склад туристичної команди сформували викладачі – представники всіх трьох кафедр інституту (філології, педагогіки і психології, соціально-економічних і природничих дисциплін), а також студенти різних курсів чотирьох спеціальностей денної форми навчання – “Фізичне виховання”, “Початкове навчання і практична психологія”, “Початкове навчання і англійська мова”, “Українська мова і література”. Усього група налічувала 25 чоловік. Керівником групи була асистент кафедри педагогіки і психології, майстер спорту міжнародного класу з пауерліфтингу Марія Чепіль.

Світланкова прохолода вересня не стала на заваді нашим туристам. Вони вчасно дісталися заповідника з однойменною назвою і першими отримали перепустки на сходження. З юнацьким запалом усі без винятку учасники похо-

ду долали нелегкий маршрут, роблячи короткі привали для переведення подиху. Густі тумани, що огортали гірські пасма Чорногірського хребта, здавалося, ще більше віддаляли заповітну вершину, але студенти і викладачі таки дісталися її – своєрідного символу соборності нашої держави. Усі, забувши про втому, не приховували радості від підкорення найвищої вершини України, адже переважна більшість присутніх зробили це вперше. Особливо радів наймолодший учасник походу – одинадцятилітній Ярослав, який разом зі своїм

батьком успішно подолав цей нелегкий маршрут. Студенти і викладачі з гордістю “зафіксували” на Говерлі символічний плакат із зображенням емблеми Коломийського інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, залишили стрічку з пам’ятними записами на Символічному стовпі. Символічно, що саме в цей день святкувала своє 18-ліття одна зі студенток-учасниць сходження. Мабуть, приємно приймати вітання на найбільшій у країні висоті над рівнем моря...

Дуже приємно для нас, що саме група з Коломийського інституту в той день першою була на Говерлі. Наступними зійшли туристи з Рівного. Уже повертаючись назад (а спуск був теж нелегким), коломиїани зустріли на своєму шляху сотні туристів – підкорювачів Говерли з Києва, Львова, Хмельницького, Тернополя, Стрия... Сподіваємося, що це символічне сходження на вершину надалі сприятиме зміцненню викладацького та студентського колективів інституту, популяризації нашого навчального закладу як структурного підрозділу університету, пропаганді здорового способу життя й зміцненню сили духу, а також дасть наснагу його учасникам для підкорення нових життєвих вершин.

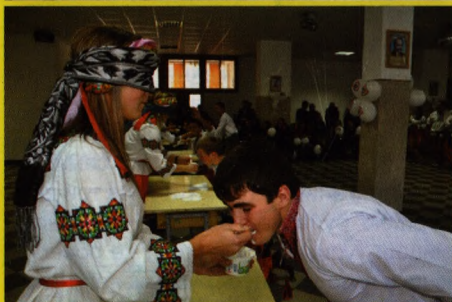
Михайло Ковальчук,
канд. філолог. наук,
доцент кафедри філології
Коломийського інституту

КОЗАЦЬКІ ЗАБАВИ

Свято сили, гумору і сміху

13 жовтня 2011 року в приміщенні танцювального холу відбулися чергові «Козацькі забави», що вже давно стали традиційними для нашого університету. Цьогоріч поборотися за булаву першості наважилися студенти факультету фізичного виховання та спорту, Інституту історії і політології, економічного факультету та представники Педагогічного інституту. Неповторну атмосферу створили вболівальники, що протягом «Забав» активно підтримували свої команди. Свято стало незабутнім, видовищним (зважаючи на те, що в складі команд були як хлопці, так і дівчата) та насиченим цікавими конкурсами, яких, до речі, було аж 17. Саме тому можна лише уявити, наскільки важко було оцінювати команди компетентному журі, у складі якого цього року були: Г. Карась – проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, І. Випасняк – заступник декана з виховної роботи факультету ФВ і С, Ф. Гаєвський – голова

профбюро та І. Василів – фахівець з відділу виховної роботи.

Змагання тривали 1,5 години, за які учасники намагалися якнайкраще проявити себе в різних силових конкурсах, наприклад стрибках у мішках, піднятті гір... Але насправді всім підняли настрій спроби хлопців перемо-

гти в конкурсі з ліплення вареника чи випивання кухля квасу на швидкість, поїдання вареників з перцем чи баночки сметани... Учасники мали змогу проявити себе і в танцювальному конкурсі, то ж на «Козацьких забавах» було вдосталь як демонстрації чоловічої сили, мужності, міці, так і гумору, хорошого настрою та посмішок.

Учасники були добре підготованими, ошатно вбраними в українські національні костюми, проявили сильну жагу до перемоги та довели всім, що справжній козацький дух і досі живий у сучасній активній молоді.

Проте отримати заповітні оплески на честь переможця судилося не всім. Третє місце посіла команда Педагогічного інституту, друге – економічного факультету і перше – студенти факультету фізичного виховання і спорту. Всі вони отримали пам'ятні призи – дерев'яні булави, розмір яких варіював залежно від отриманого місця, а також грамоти.

І хоча після закінчення конкурсу всі покинули приміщення танцювального холу, хороший настрій не залишав нас ще довго, тим паче, що студенти саме нашого факультету завоювали бажане перше місце.

Ми вдячні первинній профспілковій організації студентів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника та факультету фізичного виховання і спорту за влаштоване свято

душі і тіла – «Козацькі забави».

Вітаємо переможців і бажаємо всім наснаги, віри, впевненості і майбутніх спортивних і життєвих перемог!

Любомир Кліщ

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Ігор Лупа**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук
Любомир Кліщ

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції